

København N, den 9. november 2015

Til Folketinget

Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget

I forbindelse med anmodning om foretræde for udvalget fremsendes et kort skriv om Katalysators arbejde med resocialisering af kriminelle og/eller radikaliseringsstruede unge mænd med anden etnisk baggrund end dansk.

Flere indsætter fra både statslig og kommunal side og fra sociale organisationer er rettet mod forebyggelse af radikalisering og ekstremisme. Andre sigter mod at undgå, at unge mænd vælger en kriminel vej. Senest har Integrations-, Udlændinge- og Boligministeriet (den 2.11.2015 og 3.11.2015) offentliggjort to nye puljer på området, der ligeledes har et forebyggende sigte. Dette arbejde er naturligvis af største vigtighed.

Samtidig er det væsentligt at tage højde for, at der findes en gruppe unge mænd, der af forskellige årsager allerede er havnet i kriminalitet (herunder banderelateret kriminalitet) og dermed også er radikaliseringsstruede. Det har vist sig, at tidligere forebyggende indsætter ikke har kunne nå dem.

Katalysator ønsker at henlede Udvalgets opmærksom på, at denne gruppe unge mænd har et helt særligt støttebehov, som pt. ikke bliver imødekommet af hverken statslige, kommunale eller NGO indsætter. Det kan få store konsekvenser for både den enkelte og samfundet. Det kræver nemlig en helhedsorienteret indsats, der opbygger tillidsfulde en-til-en relationer og fællesskaber, som disse unge kan være en del af. Samtidig er det en fordel at sætte ind i forhold til disse unge, når de sidder varetægtsfængslet og er modtagelige for input udefra.

I det følgende redegøres for Katalysators syn på, hvad der skal til, for at undgå, at denne gruppe mænd bliver radikaliserede eller begår yderligere kriminalitet, men i stedet vælger en vej som aktive medborgere.

Vi fremsender gerne yderligere information om Katalysators arbejde og erfaringer, hvis det ønskes.

Med venlig hilsen

Lissi Rasmussen, dr. theol,
Leder af Katalysator

Fra fængsel til aktiv medborger gennem foreningslivet

Målgruppe

Katalysators indsatser retter sig primært mod unge mænd i alderen 18 – 29 år med anden etnisk baggrund end dansk, som er relateret til bandemiljøer og radikaliserede grupper eller er i fare for at blive det. Den primære målgruppe er unge, indsat i landets fængsler, sikrede institutioner og pensioner, som andre indsatser på området ikke kan rumme og fastholde. Den sekundære målgruppe er unge eks-indsatte, der henvises til centret af kriminalforsorgen og jobcentre. Forudsætningen for, at de unge kan indgå i projektet er, at de giver udtryk for, at de ønsker at forlade det kriminelle liv og/eller en radikaliseret tankegang.

Katalysator er således et supplement til de eksisterende indsatser ved at rette sig særligt til ovennævnte målgrupper og møde dem allerede under varetægtsfængslingen, hvor de er allermost modtagelige for en hjælpende hånd. De fravælger ofte de offentlige indsatser i kraft af et udtalt mistillidsforhold til offentlige myndighedspersoner, som de har opbygget gennem flere år. Nogle af dem fravælger også indsatser fra eksisterende sociale organisationer, da disse ofte har fokus på den brede målgruppe af kriminelle og ikke kan rumme denne målgruppes (herunder de mere hærdede kriminelles) støttebehov.

Medborgerskab

Samlet set opbygger Katalysators indsatser de unges selvværd gennem social accept, så de føler, at de hører til i samfundet og ser sig selv som medborgere. Det gøres først og fremmest gennem menneskelige relationer, gensidige tillidsforhold og fællesskaber med andre unge, der er optaget af andre ting og har andre værdier i tilværelsen. Indsatserne giver de unge mulighed for, at de kan bearbejde deres vrede i et menneskeligt fællesskab, hvor der både er frivillige og professionelle med kendskab til radikalisering og kriminalitet, hvor de kan føle sig trygge og værdifulde som mennesker og dermed få øje på egne kvaliteter og muligheder.

Mange af de unge indsatte giver udtryk for, at de har stor lyst til og behov for at gøre noget godt for andre. En stor del af dem ønsker at gøre en frivillig indsats i humanitære organisationer, eksempelvis ved at deltage i fundraising events og arrangementer. Andre ønsker at arbejde med andre unge på gadeplan. Endelig er der en gruppe unge mænd, som har flere ressourcer, der ønsker at starte egen forretning eller firma, men har brug for uddannelse og rådgivning for at kunne gøre det. Gennemgående for dem alle er ønsket om at have en funktion, at bidrage til noget godt, at blive selvforsørgende og indgå i nye ikke-kriminelle fællesskaber med andre unge. Dette ønske søger Katalysator at imødekomme.

Indsatsområder og metoder

Katalysator har et helhedsorienteret perspektiv og søger at skabe samarbejde om systemovergange, inddrager frivillige og opbygger nye ikke-kriminelle netværk for de unge mænd

for at fremme medborgerskab. Det fysiske samlingssted er Katalysators lokaler i Ryesgade 30B, København N.

Der arbejdes med fem indsatsområder, der hænger tæt sammen:

1. Tidlig resocialisering: der opbygges tillid og skabes positive relationer til de unge mænd allerede under varetægtsfængslingen gennem samtaler med en præst eller imam, tilknytning af en frivillig mentor, som støtter og rådgiver den unge, samt under afsoning månedlig udgang til et arrangement i Center Katalysator.

2. Støtte ved løsladelse: den unges mentor, medarbejdere og frivillige fra Katalysator er tilgængelige med støtte ved løsladelse – også hvis den unge løsladelse direkte til gaden uden tilsyn af kriminalforsorgen. I samarbejde med den unge er der ved løsladelse lagt en plan for, hvordan han kan komme videre. Herved sikres, at den unge ikke bliver tabt i overgangen fra fængsel til frihed.

3. Netværksdannelse i foreningslivet: der gives kontinuerlig støtte til de unge mænd efter endt afsoning, således at de både kan indgå i fællesskaber i Center Katalysator og som frivillige i humanitære foreninger. Herved fremmes medborgerskab og der dannes sociale netværk som alternativ til kriminelle fællesskaber med fokus på de unges ressourcer og interesser frem for deres fortid.

4. Uddannelse og job: der ydes professionel, beskæftigelsesorienteret rådgivning med sigte på at de unge kan gennemføre et uddannelsesforløb, komme i praktik eller få et job. De unges mænds faglige og personlige kompetencer opbygges gennem deltagelse i særligt tilrettelagte uddannelsesforløb i Center Katalysator.

5. Kapacitetsopbygning: der er behov for at opbygge faglige kompetencer blandt projektets frivillige, organisationen styrkes af fagpersoner, der kan koordinere og støtte frivillignetværket, professionalisere rådgivningen, systematisere indsatsen i fængslerne samt indgå samarbejdsaftaler med humanitære foreninger og virksomheder. Helt konkret arbejdes der på at skaffe midler til ansættelse af to personer (en socialfaglig koordinator og en projektleder), hvilket er nødvendigt for at kunne fortsætte aktiviteterne og imødekomme målgruppens støttebehov.

Kort om Katalysator

Katalysator har indgående fagligt kendskab til og erfaring med målgruppen, deres støttebehov samt virkningsfulde tilgange og metoder i arbejdet for at undgå at unge kriminelle vender tilbage til kriminalitet og evt. bliver radikaliserede. Siden 2011 har vi gennemført mere end 200 mentorforløb for unge indsatte i Københavns Fængsler, og 75 eks-indsatte har benyttet sig af Center Katalysator, fællesskabet med frivillige, rådgivning, m.m. siden oprettelsen af centret i november 2013. Resten er der en mere eller mindre sporadisk kontakt til. Mange er kommet godt videre og har ikke længere brug for kontakten til centret.

Der er pt. kontakt til ca. 50 unge i fængsler over hele landet (halvdelen sidder i Københavns Fængsler), som har frivillige mentorer. I Københavns Fængsler deltager de unge i samtalegrupper hvor to af vores mentorer også kan være til stede.

Der er især tre forhold, som adskiller Katalysator fra andre indsatser på området. De skaber tilsammen helt unikke forudsætninger for, at vi kan skabe tillid til og rumme de mere hærdede radikaliseringsstruede unge kriminelle

- **Mulighed for at skabe kontakt til de unge kriminelle allerede under varetægtsfængslingen.** Det sker via tre af projektets kernepersoner, der er ansat i Københavns Fængsler. Derved kan de skabe den nødvendige tidlige visitering til projektet for de unge mænd, som udtrykker ønske om at forlade de kriminelle miljøer. Ingen andre organisationer, der arbejder med denne målgruppe, har denne mulighed for en tidlig indsats i fængslerne.
- **En formel samarbejdsaftale med Direktoratet for Kriminalforsorgen** om udgang for indsatte i landets fængsler og fængselspensioner til et månedligt arrangement i Center Katalysator. Denne aftale er et af projektets bærende elementer og en af forudsætningerne for indsatsernes succes. Sandsynligheden for de unges fortsatte kontakt til centret efter løsladelse øges markant, når de er blevet fortrolige med de fysiske rammer, stemningen ved arrangementer, føler sig velkomne og har fået sat ansigter på projektets ansatte og frivillige allerede under afsoning.
- **En forskningsbaseret tilgang til arbejdet med unge radikaliseringsstruede kriminelle.** Det skaber et kvalificeret afsæt for udvikling af indsatser med høj faglighed og virkningsfulde metoder til at nå målgruppen via projektansvarliges forskning på området (Lissi Rasmussen, *Livshistorier og Kriminalitet. En empirisk undersøgelse af etnisk minoritetsunge i Københavns Fængsler, deres baggrund, status og fremtid. Hvilke kommunikationsmuligheder er der?* Københavns Universitet, Det Teologiske Fakultet 2010)

Katalysator er del af Islamisk-Kristent Studiecenter (IKS), som er en selvejende frivillig forening, der har eksisteret siden 1996. IKS arbejder for at udvikle, styrke og forbedre sameksistensen mellem mennesker med kristen og muslimsk baggrund i Danmark. IKS startede i 2003 Etnisk Ressourceteam, hvor frivillige underviser personale og giver omsorg til patienter og pårørende med etnisk minoritetsbaggrund i forbindelse med indlæggelse på syv hospitaler i regionen. Herved har Katalysator indgående erfaringer med projektledelse, monitorering og dokumentation af "best practices", som medfører, at organisationen har kompetencerne til at indgå i forpligtende samarbejdsrelationer. For mere info se centerk.dk, ikstudiecenter.dk og ressourceteam.dk.

Katalysators ansvarlige, undertegnede dr. theol. Lissi Rasmussen har mere end tredive års teoretisk og praktisk erfaring med projektets målgruppe, har udført forskning blandt etnisk minoritetsunge i Københavns Fængsler (se ovenfor), har arbejdet i Københavns Fængsler siden 1988 og er i dag ansat som stiftspræst for etniske minoriteter, herunder fængselspræst (på halv tid).

Kontakt

Lissi Rasmussen
Stifts- og fængselspræst
Tlf.: 35 37 35 26
Mail: info@centerK.dk